

GORAN IVANDIĆ VODITELJ HORTIKULTURE U PARKOVIMA PLUS

KRIZA SE U VRTU NE SMIJE OSJETITI

Sandy URAN BRNČIĆ
Snimio Livio ČERNJUL

Najljepši je rad u prirodi, s biljkama, jednostavno opušta čovjeka i u tome jako uživam

Goran Ivandić, dipl. ing. polj. voditelj hortikulture u Parkovima Plus od završetka fakulteta radi u Parkovima. Za studij Poljoprivrede opći smjer odlučio se kako nam je sam kazao zato što voli prirodu, a presudna je bila i obiteljska povezanost s prirodom. Što mu je zapravo najljepše u životnom pozivu za koji se odlučio već zarana, s

obzirom da je završio srednju Poljoprivredno-tehničku školu smjer vrtlarstvo?

- Najljepši je rad u prirodi, s biljkama. Rad s biljkama jednostavno opušta čovjeka i u tome jako uživam. Naravno, moj opis posla sastoji se i od suradnje s ljudima, organizacije i planiranje posla.

Koje su vaše omiljene biljke?

- Volim otporne biljke poput ovih koje imamo u ovom kraju a to je lavanda, ružmarin, oleander. To su biljke koje ne traže puno, a daju puno.

Kako biste koncipirali vlastiti vrt i što je važno znati kad se osmišljava vrt?

- Navedene biljke, svakako. Sve ovisi o poziciji na kojoj je vrt smješten. Ovisi, teško mi je to ovako objasniti. Ako je

primjerice u pitanju veći vrt, treba obratiti pažnju na sadnju biljaka i voćaka.

Rekli ste da radite s klijentima. Pretpostavljam da ih savjetujete o tome kako da osmisle svoje vrtove.

- Moj posao se sastoji od savjetovanja, sadnje biljnih vrsta i same realizacije posla, od ideje do finalnog proizvoda. Vrt se mora prilagoditi vlasniku na osnovu nekog vremena koji čovjek može odvojiti, njegovim afinitetima i potrebama za vrtom. Ukoliko neko ima dva, tri sata tjedno za odvojiti za rad u vrtu onda se planiraju malo zahtjevnije stvari. Vrt je u biti preslika, ajmo reći, radnih obaveza njegovog vlasnika.

Nedostaje vode

Smatrate li da je u posljednjih nekoliko godina porasla svijest o vrtlarstvu, da smo pomalo postali poput Engleza koji se jako brinu o svojim vrtovima?

- Jest, svijest o vrtovima je porasla. Svake godine raste interes za tu životnu sferu. Jedini je sada problem eko-

nomaska kriza, koja se naravno odražava i u našoj domeni. Novac igra veliku i presudnu ulogu. Zbog toga često ljudi na uštrb kvalitete i kvalitetnih radova u vrtu traže jeftinija rješenja, koja dugoročno gledano nisu optimalna. Treba dugoročno gledati. Treba raditi vrt u fazama ukoliko se ne može sve odjednom realizirati. Faze treba planirati do završnog koncepta vrta. Trebalo bi staviti na papir koncept vrta i držati ga se, kako se ne bi dogodilo da primjerice ove godine kupite pet- šest biljaka koje će vam za dvije- tri godine smetati ili se neće uklapati u finalnu koncepciju vrta. To je najveći problem kod nas. Nemamo nekakvu strategiju rada, plan rada i razvoja vrta.

Što je aktualno od radova u vrtu, čime bi se ljubitelji vrta trebali pozabaviti?

- Sad je razdoblje čišćenja vrta, izgrabljava se, uklanjaju se suhi djelovi biljaka. Ova je zima bila dosta hladna i dosta se biljaka smrzlo ili ima vidljiva oštećenja od zime. To treba sanirati i porezati. Zamijeniti biljke koje su smrle i planirati daljnje radove u vrtu. Počinju i radovi s travnjacima. Prvenstveno se radi izgrabljavaње i gnojenje, jer su travnjaci zbog

zime u dosta lošem stanju, zbog niskih temperatura i duže sušne zime u našem području. To isto vrijedi i za biljke. Naime, ljudi najčešće griješe jer misle da preko zime biljkama nije potrebna voda. Biljka živi cijele godine i potrebno ju je hraniti, posebno vodom. Imali smo duži period bez vode s time da je bilo i dosta vjetrovito, a znamo da bura dosta isušuje i biljke i zemlju.

Organska gnojiva bolja

Što sve treba činiti da bi biljke bile zdrave?

- Trebalo bi svakako biljke pripremiti. Na jesen stavljati gnojivo koje i travnjacima podižu otpornost na niske temperature. Treba koristiti gnojiva koja imaju fosfora i kalija a manje dušika. Treba napraviti i zaštitu neotpornih biljaka, biljaka koje bi se mogle smrznuti pri niskim temperaturama, spremiti ih u toplije prostorije. Ne smije mo naravno zaboraviti prilikom njihovog boravka u zatvorenim prostorijama obavezno ih zalijevati.

Koliko puta tjedno ih valja zalijevati?

- Ovisi o biljkama, ali najbolje bi bilo između 10 i 15

(nastavak na str. 2.)

(nastavak sa str. 1.)mlade travnjake višestru-

dana, odnosno potreba za zalijevanjem biljke ovisi o substratu. Ako je korijen biljke, odnosno zemlja suha, to se vidi. A ako je zemlja mokra, odnosno voda se skuplja u pitaru treba preskočiti to zalijevanje do sljedećeg puta. Ni premalo ni previše vode nije dobro za biljku, tako da treba obratiti pažnju i na to ako se biljka zadržava u vazii. To znači da smo pretjerali i da treba smanjiti zalijevanje.

Što bi još korisnoga valjalo učiniti u vrtu u ovom godišnjem dobu?

- Osim travnjaka trebalo bi nahraniti i biljke, prepoznati ih. Mineralnim (umjetno) ili organskim

(prirodno) gnojivima. Biljci moramo pomoći jer će njoj u ovom periodu trebati hrana, jer dosta je biljaka pretrpilo štetu. Treba im snage da se oporave, obnove.

Preporučate pretpostavljam prirodna gnojiva.

- Da, svakako s tim da se s organskim gnojivom ujedno poboljšava i sama struktura zemlje, tako da ukoliko su ta tla problematična, sa stajnjakom uz hranu poboljšavamo strukturu zemlje, što s mineralnim gnojivima nije moguće.

Zalijevanje u zoru

Prošlo je ljeto bilo pakleno vruće. Što savjetujete u pogledu njege vrta u vrijeme velikih vrućina. Kad je idealno vrijeme za zalijevanje vrta primjerice?

- Moja je preporuka za

ko zalijevanje, dva do tri zalijevanja, dok je za one malo starije dovoljno jedno zalijevanje. Savjetujem neka to zalijevanje bude ranojutarnje, u pet, šest sati ujutro zbog bolesti biljaka. Naime, kad se temperatura i biljaka i trave spustila na neku normalnu razinu, zbog same pojave bolesti koje se znaju javljati na biljkama, treba obratiti pažnju kad se zalijevaju. Ako biljka navečer dobije vodu bolest ima dovoljno vremena, kroz cijelu noć, te optimalnu temperaturu, da se razvije. Ako travnjak i biljke zalijevate ujutro prilikom samog izlaska sunca i podizanja temperature nestaju povoljni uvjeti za razvoj bolesti, kao što su visoka vlaga. Sa sjetvom travnjaka i podizanjem travnjaka treba pričekati jer su temperature još relativno niske, za samo nicanje i uspješno formiranje travnjaka. Treba sačekati da temperature budu iznad 10 stupnjeva da bi se išlo u obnovu i podizanje travnjaka. Treba obratiti pažnju i kod samog planiranja vrta, tako da treba voditi računa o poziciji biljaka. Na primjer, hortenzije se nemože staviti na neko sunčano mjesto, jer znamo da one vole puno vode i polusjenu. Ako ih stavimo na sunčani dio vrta one će tražiti puno više vode i neće biti atraktivne kao kad su posadene u svom nekom optimalnom habitusu, koji je njima najpovoljniji.

I za kraj nam recite kad je riječ o bolestima biljaka što valja činiti?

- Treba razraditi preventivu kao i kod ljudi. Trebalo bi napraviti zimsko tretiranje, kad se suzbija većina bolesti koje se mogu pojaviti na biljkama. U slučaju razboljevanja biljke najbolje se obratiti stručnjaku, donesti uzorak bolesne biljke kod nas u rasadnik ili u neki vrtni centar, da se točno vidi o kojoj se bolesti radi, kako se biljka ne bi uzaludno tretirala pogrešnim sredstvima, jer nećemo dobiti željeni efekt, ukoliko se koristi krivo sredstvo za liječenje biljke.

